

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته اقتصاد بهداشت**

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۹۰/۸/۱۴

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

رشته: اقتصاد بهداشت

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و ششمین جلسه مورخ ۹۰/۸/۱۴ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- مؤسستایی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۹۰/۸/۱۴ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخه می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۰/۸/۱۴ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید منصور ارضی

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محققی

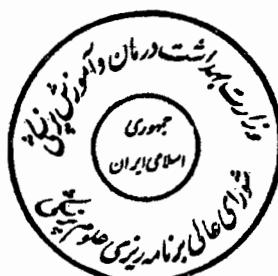
معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۰/۸/۱۴ در
مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت صحیح است و به
مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید ستجردی

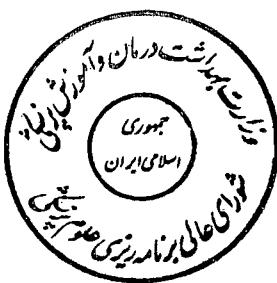
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

سلطه اقتصاد بر مناسبات ملی و بین المللی، جهانی شدن هنگارهای اقتصادی در فعالیت‌های فردی، بین فردی، گروهی و سازمانی، سیاسی تر شدن اقتصاد در عرصه تصمیمات جهانی، به همراه میل به توسعه روزافزون در چارچوب منابع محدود مالی و مادی، بکارگیری علم اقتصاد در گستره سلامت را که هم هزینه‌های سنگین در بر دارد و هم نیازی اساسی را برآورده میکند، ضرورتی اجتناب ناپذیر می‌نماید. روند رو به رشد تاسیس رشته‌ها و دوره‌های اقتصاد بهداشت می‌تواند در سراسر جهان تأکیدی بر این نکته باشد و نیاز ما به توسعه شتابان و گستردگی، استفاده از دستاوردهای علم اقتصاد در عرصه سلامت را دو چندان می‌کند کمیته بازنگری برنامه اقتصاد بهداشت، با بازبینی و به روز نمودن مفاهیم مندرج در برنامه، آنها را بازپردازی و در اختیار دانشگاه‌ها قرار داده است.

Health Economics (M. Sc.)

کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

نام رشته و مقطع مربوطه:

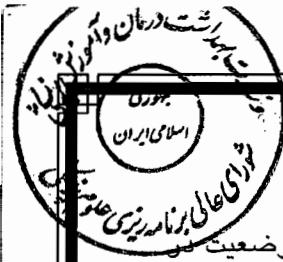
تعريف رشته: دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت دوره‌ای است که به تحلیل عرصه‌های تولید، مصرف و سیاست‌گذاری سلامت می‌پردازند. در کشورهای پیشرفته و بخصوص انگلیسی زبان، عمدتاً اصطلاح Health Economics چنین مفهومی را بازتاب می‌دهد.

به عبارت دیگر اقتصاد بهداشت/سلامت، درباره آموزش و کاربرد ابزار و مفاهیم علم اقتصاد در عرصه‌های گوناگون سلامت بحث می‌کند و بازار سلامت، تحولات آن، بازیگران اصلی آن، منابع موجود و محدودیت‌های آن، و نیاز و اولویت‌های سلامت جمعی را در دستور کار خود دارد و در تحلیل آن‌ها همانند رویکردهای اقتصادی، بهینه سازی استفاده از منابع، بیشینه سازی سود حاصله، کمینه سازی هزینه‌ها، و تامین کارآیی و عدالت و کیفیت را مدنظر قرار می‌دهد. بطور خلاصه اقتصاد بهداشت، بازارهای تولید و مصرف کالا و خدمات سلامت را، به معنی وسیع کلمه، با توجه به کمیابی منابع فضایی می‌نماید.

تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

اقتصاد بهداشت از سال ۱۹۶۳ بدنبال انتشار مقاله کنترل آررو (Kenneth Arrow) تحت عنوان "عدم قطعیت و اقتصاد رفاه در مراقبت‌های درمانی"، که در نشریه "The American Economic Review" چاپ شده بود پا به عرصه وجود نهاد. گفته می‌شود که آغاز طرح این عرصه آموزشی بلاfacile پس از خیزش اقتصاد آموزش بود اما اقتصاد آموزش در فرایند زمان در تعقیب هدف‌های خود ناکام ماند و از دور خارج شد در حالی که اقتصاد بهداشت، هم به لحاظ نظری و هم بطور تجربی رشد مستمر و پایداری را طی نمود.

کار آررو (Arrow) که سر منشاء ظهور این رشته آموزشی به حساب می‌آید، توجه ویژه به تقاضای القایی عرضه کنندگان خدمات سلامت، و مشکلات ارزیابی ستانده‌های مراقبت‌های درمانی را محور قرار داده بود. آررو (Arrow) پیش‌تر قضیه عدم امکان Impossibility را مطرح کرده بود که بخاطر آن جایزه نوبل به وی اهداء شد.

در حال حاضر بنظر می رسد که هیچ کشوری از نظام سلامت خود رضایت کامل ندارد. این وضعیت در کشورهای در حال توسعه (بوزیه آسیای میانه، افریقا، آمریکای لاتین) با توجه به محدودیت منابع و گسترش بعضی بیماریهای پر هزینه (مثلاً ایدز در افریقا) جلوه روشن تری دارد و لذا عرصه های آموزش اقتصاد بهداشت، و مدیریت اقتصادی منابع آنها را تحت تاثیر قرار می دهد. تمایز بین آموزه اقتصاد بهداشت فقط بین کشورهای فقر و غنی یا توسعه یافته و در حال توسعه نیست. در واقع رویکرد آمریکایی ها به اقتصاد بهداشت با رویکرد انگلیس ها به این عرصه نیز با هم تفاوتها قابل ملاحظه دارند. انگلیس با طرح شبه بازارها در نظام سلامت ملی تلاش برای ارتقاء کمیت و کیفیت مراقبت های سلامت دارد و آمریکا با پیاده کردن رقابت و مراقبت های مدیریت شده این هدف را تعقیب می کند. آموزه های اقتصاد بهداشت در این کشورها و در واقع در همه کشورهایی که به نحوی به آن می پردازند، علی رغم وجود مشترک قابل ملاحظه، با تکیه بر کارآیی، عدالت، کیفیت، هزینه، و یا آزادی انسانی، و مسؤولیت پذیری فردی یا دولتی تفاوت می یابند.

: ارزش ها و باورها (Values)

دو ارزش مسلط بر آموزش اقتصاد بهداشت سایه افکنده است. یکی از این ارزشها ارزش اقتصادی، و دیگری ارزش انسانی است. ارزش اقتصادی حاکم بر اقتصاد بهداشت که در واقع نقش ابزاری هم دارد، استفاده بهینه از منابع در گستره جمعیتی، زمانی و مکانی است، و ارزش انسانی حاکم بر آموزه های اقتصاد بهداشت، استفاده از اقتصاد در راستای تامین سلامت، افزایش طول عمر، و کیفیت زندگی برای آحاد انسانی جامعه می باشد. بنابراین حفظ، استفاده درست، و ارتقاء منابع از یکسو، و بکارگیری این منابع و فرایندها برای تندرستی، کاهش مرگ و میر و زندگی بهتر از سوی دیگر، ارزشهای این رشته محسوب می شوند. به اختصار می توان گفت که حفظ منابع، و ارتقاء سلامت و کیفیت زندگی انسانها ارزشهای حاکم بر این رشته اند. به عبارت دیگر، بستر سازی برای تصمیم گیری اقتصادی در عرصه سلامت و تامین یک رفتار باثبتات سازمانی در راستای استفاده بهینه از منابع در گستره خدمات و موسسات ارائه کننده خدمات بهداشتی درمانی فلسفه وجودی این رشته را تشکیل می دهد.

: رسالت رشته (Mission)

رسالت این رشته، تربیت نیروی انسانی عالم به مباحث روز مرتبه با اقتصاد بهداشت، توانمند و معهد به استفاده بهینه از منابع در گستره خدمات سلامت است که اطلاعات و تواناییهای خود را در حوزه های اجرایی، آموزشی و پژوهشی در اختیار جامعه قرار دهند.

: چشم انداز (Vision)

در ۱۰ سال آینده، این رشته هم پا با استانداردهای جهانی آموزشی، در جهت تامین نیروی انسانی فرهیخته برای تصمیم گیری های اقتصادی در عرصه سلامت اقدام می کند و در عرصه پژوهشی نیز در زمرة کشورهای برتر منطقه قرار خواهد گرفت.

: اهداف کلی (Aims)

هدف از این دوره تربیت دانش آموختگانی است که تجربه پژوهش در عرصه های اقتصاد بهداشت را به میزان کافی دریافت کرده و توان تحلیل علمی و اقتصادی رفتار گروه های مختلف در گیر در تولید و مصرف خدمات

سلامت را بدست آورده باشتند. با توجه به اهمیت روزافزون توسعه علمی و بومی سازی علوم نوین از جمله اقتصاد بهداشت، و تامین نیاز مبرم موسسات درمانی و سازمان‌های تصمیم گیرنده به دانش آموختگان این رشته در راستای استفاده بهینه از منابع، از دیگر اهداف این دوره می‌باشد.

نقش دانش آموختگان (Role definition)

دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصادبهداشت دارای نقش‌های آموزشی- مشاوره ای، پژوهشی و خدمات اجرایی خواهند بود.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان به تفکیک هر نقش به شرح زیر می‌باشد:

(الف) در نقش آموزشی -مشاوره ای :

- برگزاری دوره های کوتاه مدت، همایش، و کارگاههای آموزشی در راستای نیازهای سازمان متبع، به ویژه بیمارستانها و موسسات درمانی دولتی، خصوصی، خیریه و نظامی با هماهنگی مسئولین ذیربطری
- مشارکت در تدوین دستورالعملهای مرتبط با اقتصاد بهداشت با مسئولین ذیربطری
- ارائه مشاوره اقتصادی به مسئولین عرصه های سلامت
- Self Life long Learning

(ب) در نقش پژوهشی :

انجام پژوهش‌ها در خصوص ساختار هزینه‌ها و شیوه‌های بهینه سازی آنها، بررسی راهکارهای ارتقاء کارآیی، تدوین برنامه اقتصادی برای فعالیت‌ها و خریدهای سازمانی، جستجوی منابع جایگزین، تحقیق برای مدیریت اقتصادی سازمان در شرایط اضطرار و مکانیزم‌های مقابله با آن، با تکیه بر سلامت مردم و بازارهای پیشگیری و درمان و توانبخشی می‌تواند از وظایف دانش آموختگان این رشته باشد. فراغیر بودن و فرابخشی بودن مساله سلامت و بیماری، بی تردید انجام چنین پژوهش‌هایی را چه در سطح کلان و چه در سطح یک بنگاه کوچک، نه تنها مفید بلکه الزامی می‌نماید.

(ج) در نقش خدمات اجرایی :

- طراحی برنامه های اقتصادی و ارائه به مسئولین ذیربطری
- کمک به اجرا و ارزشیابی طرح های ارائه شده در سازمان
- ارزیابی بازارهای سلامت در سطح خرد و کلان و ارائه نتایج به مسئولین ذیربطری
- ارائه راهبردهای پیشگیری از ضرر به مسئولین ذیربطری
- ارائه راهکارهای تامین ثبات و پیشرفت اقتصادی به مسئولین ذیربطری

استراتژی های اجرایی برنامه آموزشی (استراتژیهای کلی آموزش) :

استراتژی های اجرایی این برنامه آموزشی تلفیقی از دو استراتژی استاد محور و دانشجو محور با گرایش هدفدار به سمت مشارکت بیشتر دانشجو در امر یاددهی، یادگیری و کسب مهارت استوار است. از آنجا که هم اقتصاد و هم سلامت پدیده هایی جمعی، فراغیر، و در تحول مداوماند، تلاش برای یادگیری مستقل، ژرف اندیشه، جامعنگری و جامعه‌نگری از دیگر راهبردهای اجتناب ناپذیر آموزشی در این دوره خواهد بود. از راهبردهای دیگر، تنظیم محتوای مبتنی بر وظایف حرفه ای، نگاه بر مشکل سلامت (Health Problem Oriented) و سیستماتیک خواهد بود.

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو* :

الف - قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
داوطلبان ورود به این دوره باید شرایط کلی ورود به دوره های آموزش عالی کشور را دارا بوده و علاوه بر آن فارغ التحصیل دوره کارشناسی در یکی از رشته های گروه پزشکی ، اقتصاد ، علوم اقتصادی ، مدیریت ، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی ، حسابداری، جامعه شناسی ، علوم اجتماعی ، مهندسی پزشکی ، دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی، دکتری حرفه ای دامپزشکی باشند.

ردیف	نحوه	ضریب
۱	اقتصاد خرد	۲
۲	اقتصاد کلان	۲
۳	اقتصاد سلامت	۳
۴	ریاضی و آمار حیاتی	۳
۵	سازمان و مدیریت خدمات بهداشتی	۲
۶	زبان انگلیسی	۳
۱۵	جمع	

*جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی موردنپذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشدنایپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

رشته های مشابه در داخل کشور :

در دانشگاه های داخل کشور رشته ای مشابه و همتراز با اقتصاد بهداشت در سطح کارشناسی ارشدنایپیوسته وجود ندارد. تنها رشته ارزیابی فناوری سلامت، در دوره کارشناسی ارشدنایپیوسته و رشته های اقتصاد و مدیریت دارو، و سیاستگذاری سلامت مقطع دکتری تخصصی (Ph.D)، همخوانی نسبی با این رشته دارند.

رشته های مشابه در خارج از کشور :

در خارج از کشور، در کشورهای پیشرفته انگلیسی زبان، این رشته به عنوان یک رشته بینابینی و چند وجهی در دانشکده های اقتصاد، علوم اجتماعی، و دانشکده های بهداشت، و عمدها در مقطع کارشناسی ارشد، یا Graduate Diploma، تدریس می شود. در بسیاری از این دانشگاهها دوره آموزشی اقتصاد بهداشت با سیاستگذاری، مدیریت، و سلامت جمعیت، در یک گروه یا دپارتمان تدریس می شوند. در دانشگاه City University London، در دانشکده Population Health، economics, and Adelaide استرالیا در دپارتمان Health Economics، در دانشگاه London School of Economics and Political Science business Health Management and Health Policy and Management Oslo، در دانشگاه Monash استرالیا در دپارتمان Health Economics and Policy، در دانشگاه Connecticut تحت عنوان اقتصاد بهداشت یا Health Economics دایر است.

شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشتہ:
طبق شرایط و ضوابط شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی می باشد.

موارد دیگر:
ندارد

فصل دوم

مشخصات دوره برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فاپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

۱- مشخصات دوره :

Health Economic (M. Sc.)

نام دوره : کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

۲- طول دوره و ساختار آن :

براساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۳- تعداد کل واحد های درس :

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر می باشد :

۲۳	دروس اختصاصی اجباری (core)
۵	دروس اختصاصی اختیاری (non core)
۴	پایان نامه
۳۲	جمع

در ضمن دانشجو موظف است علاوه بر تعداد واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذارد.

جدول الف : دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

ردیف کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت						پیش نیاز یا همزمان
			جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع	
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی*	۱	۰/۵	۰/۵	۹	۱۷	۲۶	-	
۰۲	اقتصاد خرد و کلان	۳	۳	--	۵۱	--	۵۱	۵۱	
۰۳	اقتصاد ایران	۳	۳	--	۵۱	--	۵۱	۰۲	
۰۴	اقتصاد سنجی	۲	۲	--	۳۴	--	۳۴	۳۴	
۰۵	مبانی اقتصاد سلامت	۲	۲	--	۳۴	--	۳۴	۳۴	
۰۶	سازمان و مدیریت خدمات بهداشتی	۲	۲	--	۳۴	--	۳۴	۳۴	
۰۷	روش های پژوهش کمی (در علوم اقتصادی و اجتماعی)	۳	۱	۲	۱۷	۶۸	۸۵		
جمع									

- دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذارند.

* گذراندن این درس به عنوان درس کمبود یا جبرانی توسط کلیه دانشجویانی که قبل این درس را نگذرانده اند، الزامی است.

ب : دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

کد درس	نام درس	تعداد واحد						ساعت	پیش نیاز یا همزمان
		جمع	عملی	نظری	عملی	نظری	جمع		
۰۸	اپیدمیولوژی و تحقیقات کیفی	۵۱	۳۴	۱۷	۱	۱	۲		
۰۹	اقتصاد خرد پیشرفتی	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۰	اقتصاد کلان پیشرفتی	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۱	اقتصاد عمومی و اقتصاد بهداشت	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۲	اقتصاد سنجی پیشرفتی	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۳	جامعه شناسی پزشکی	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۴	اقتصاد سلامت (۱)	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۵	اقتصاد سلامت (۲)	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۶	پایان نامه	--	--	--	--	--	۴		
	جمع						۲۷		

جدول ج : دروس اختصاصی اختیاری (Non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

کد درس	نام درس	تعداد واحد						ساعت	بیش از یاری همن مان
		جمع	نظری	عملی	نظری	عملی	جمع		
۱۷	مدیریت و اقتصاد بیمارستان	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۱۸	ارزیابی فناوری سلامت	۳۴	--	۳۴	--	۲	۲		
۱۹	نظام اطلاعات بیمارستانی	۳۴	--	۳۴	--	۲	۲		
۲۰	سمینار دارو، اقتصاد و جامعه	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۲۱	مکاتب و اندیشه های اقتصادی	۵۱	--	۵۱	--	۳	۳		
۲۲	حسابداری و حسابهای ملی سلامت	۳۴	--	۳۴	--	۲	۲		
جمع		۱۵							

- دانشجو می باشد و واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه موردنظر، پس از موافقت استاد راهنمای تأیید شورای تحصیلات تكمیلی دانشگاه بگذراند.

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

کد درس : ۱

نام درس : سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی درس : دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هریک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا باشد، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه‌های کاربردی مهم را فرا گیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه‌ای و روش‌های مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویس‌های کتابخانه‌ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه‌ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کارکند و با سایتها معرف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و ذریافت نامه و فایل را داشته باشد.

شرح درس : در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایتها مهم، پست الکترونیکی و بانکهای اطلاعاتی آشنا می‌شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و تحقیق در رشته خود استفاده کند.

رؤوس مطالب (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی) :

*آشنایی با رایانه شخصی :

۱ - شناخت اجزای مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲ - کارکرد و اهمیت هریک از اجزای سخت افزاری و لوازم جانبی.

*آشنایی و راه اندازی سیستم عامل ویندوز :

۱ - آشنایی با تاریخچه سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصاً ویندوز.

۲ - قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳ - نحوه استفاده از Help ویندوز.

۴ - آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز.

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی - کاربردی رشته تحصیلی.

۱ - معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲ - آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳ - آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر : Medline, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه جستجو در آنها.

۴ - آشنایی با مجلات الکترونیکی Text - Full موجود روی لوح فشرده و روش‌های جستجو در آنها.

*آشنایی با اینترنت :

۱ - آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲ - آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فرآگیری ابعاد مختلف آن.

۳ - فرآگیری نحوه تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴ - نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم.

۵ - آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته تحصیلی.

منابع درس :

- ۱ - ابراهیمی، مهدی. اینترنت. تهران ، آخرین چاپ.
- ۲ - کهزاری، مسعود. راهنمای امکانات رایگان اینترنت. تهران، آخرین چاپ.
- ۳ - زرگر، محمود. راهنمای جامع Power point 2000. تهران ، آخرین چاپ.
- ۴ - رضایی، مریم. خودآموز ارتقاء و تعمیر رایانه‌های شخصی. تهران ، آخرین چاپ.
- ۵ - سماوی، مجید. کتاب آموزشی Ms - Dos. تهران ، آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو :

- در حیطه شناختی : ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.
- در حیطه روانی - حرکتی : آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۳ واحد (۳ واحد نظری)

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

هدف آشنا شدن دانشجویان با مفاهیم، روشهای، قوانین، و تحلیلهای اقتصادی در سطح خرد و کلان است.

رئوس مطالب : (۵۱ ساعت نظری)

- تعریف و هدفهای علم اقتصاد و بررسی فعالیتهای اقتصادی
- مکاتب مختلف و روش‌های تجزیه و تحلیل در اقتصاد
- مبانی ارزش از جنبه عرضه و تقاضا
- بررسی منحنی‌های عرضه و تقاضا و تعیین معادلات مربوطه
- تعریف، بررسی و محاسبه انواع مختلف کشش‌های عرضه و تقاضا (کشش قیمتی، درآمدی و متقطع، و...)
- تعریف منحنی‌های مطلوبیت کل، نهائی و نحوه به حد اکثر رسانیدن مطلوبیت در بازار
- تعریف منحنی‌های بی تفاوتی، مشخصات آن، و بررسی تقاضای مصرف کننده از طریق آن
- تولید، تولید نهائی، تولید کل، قانون بازده نزولی، منحنی‌های تولید یکسان و معادلات آن
- هزینه، انواع مختلف هزینه، منحنی‌های مربوطه و معادلات آن
- محاسبه سود بیشینه و زیان کمینه با استفاده از روش‌های هزینه‌های کل و هزینه‌های واحد.
- بازارهای رقابت و انحصار و تعیین قیمت و میزان تولید در آنها
- معنی و مفهوم اقتصاد کلان
- معادلات حسابداری و روابط شرط تعادل در الگوهای مختلف اقتصادی
- حسابداری ملی، وجود افتراق آن با حسابداری خصوصی
- تعریف و محاسبه، تولید ناخالص ملی، تولید خالص داخلی، درآمد شخصی و درآمد قابل تعریف.
- تورم و نوسانات قیمت‌ها و مدیریت آنها
- اشتغال و بهره وری اقتصادی
- سیاست‌های اقتصادی در جهان سوم
- بانکداری و نقش بانک‌ها در توسعه اقتصادی
- ساختارهای اقتصادی کلان، ویژگیها و تفاوت‌های آنها
- پول، بازار پول، عرضه و تقاضای پول
- شرایط متغیرهای کلان اقتصادی در ایران
- اقتصاد کالا، خدمات، و اقتصاد بی وزن

منابع درس

۱. اقتصاد ایران، تدوین دکتر مسعود نیلی، موسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی و توسعه، آخرین چاپ.
۲. اقتصاد بخش عمومی (هزینه های دولت)، دکتر جمشید پژویان، آخرین چاپ.
۳. تئوری و مسائل اقتصاد خرد، دومینیک سالواتوره، آخرین چاپ.
۴. تئوری و سیاستهای اقتصاد کلان، ویلیام اچ برانسون، آخرین چاپ.
۵. مباحثی در اقتصاد خرد (بازارها، تعادل عمومی، و اقتصاد رفاه)، دکتر جعفر عبادی، آخرین چاپ.
۶. اقتصاد کلان، دکتر تیمور رحمانی، آخرین چاپ.
۷. ثروت و فقر ملل، دیوید س. لندن، آخرین چاپ.
۸. تاریخ اندیشه اقتصادی، لایونل رابینز، آخرین چاپ.
۹. فلسفه و اقتصاد : مبادی و سیر تحول نظریه اقتصادی، پیرو و مینی، آخرین چاپ.
۱۰. اقتصاد خرد، دکتر باقر قدیری، آخرین چاپ.
۱۱. اقتصاد (خرد و کلان)، دکتر مهدی منتظر ظهور، آخرین چاپ.
۱۲. مبانی علم اقتصاد (خرد و کلان)، دکتر طهماسب محتشم دولتشاهی، آخرین چاپ.
۱۳. اقتصاد، پل ساموئلسن، ترجمه دکتر حسین پیرنیا (دوجلد)، آخرین چاپ.
۱۴. روش شناسی علم اقتصاد، مارک بلاگ، آخرین چاپ.
۱۵. اصول اقتصاد سیاسی و مالیات ستانی، دیوید ریکاردو، جلد اول، آخرین چاپ.
۱۶. اندازه گیری فقر و توزیع درآمد در ایران، دکتر وحید محمودی - مرکز آمار ایران، آخرین چاپ.
۱۷. در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
۱۸. بزرگان اقتصاد، رابرت هایلبرونر، آخرین چاپ.
۱۹. مبارزه با فقر در آسیا، مباحث تازه ای در زمینه رشد، آماج بندی، و سنجش. کریستوفرم. ادماندن، آخرین چاپ.
۲۰. نظریه های اقتصاد توسعه، دایانا هانت، ترجمه دکتر آزاد ارمکی ، آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

پیش نیاز یا همزمان : اقتصاد خرد و کلان

تعداد واحد : ۲ (۲ واحد نظری)

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

بررسی تحلیلی روند فعالیت ها، برنامه ها، سیاست ها، و عملکردهای اقتصاد و بازرگانی ایران، با تکیه بر تاثیر آن به لحاظ سرمایه‌گذاری و مدرن سازی و همچنین ارتقاء بهره وری در بخش سلامت و بیماری در ایران است.

رئوس مطالب : (۵۱ ساعت نظری)

- تحولات جمعیت، تولید، و شاخص‌های اقتصادی در ایران
- تحلیل سهم بخش‌های مختلف تولید در درآمد ملی
- جایگاه اقتصاد عمومی و روند آن در اقتصاد ایران
- محدودیت‌ها و فرصت‌های شکوفایی اقتصاد ایران
- نقش دولت در اقتصاد ایران
- جایگاه اقتصاد ایران در اقتصاد جهان
- رشد اقتصادی و عوامل موثر بر آن در اقتصاد ایران
- اشتغال، بیکاری، و تورم در اقتصاد ایران
- اقتصاد ایران در برنامه های توسعه پنجساله
- سیاست‌های خصوصی سازی و توسعه اقتصادی در ایران

منابع درس :

- ۱- قانون برنامه های توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی کشور، سازمان برنامه و بودجه، آخرین چاپ.
- ۲- نیلی، مسعود؛ تحلیل عملکرد سیاست‌های تعديل اقتصادی؛ مجموعه مقالات هفتم، چاپ اول، آخرین چاپ.
- ۳- طبیبیان، محمد؛ اقتصاد ایران، موسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی، آخرین چاپ.
- ۴- کمالی دهکردی، پروانه ، سیاست های تعديل اقتصادی در کره جنوبی، غنا، نیجریه و ایران : موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، آخرین چاپ.
- ۵- مومنی، فرشاد، علم اقتصاد و بحران در اقتصاد و ایران، موسسه تحقیقات اقتصادی دانشگاه تربیت مدرس، آخرین چاپ.
- ۶- بهکیش، محمد مهدی، اقتصاد ایران در بستر جهانی شدن، آخرین چاپ.
- ۷- عظیمی آرani، حسین، مدارهای توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران، آخرین چاپ.
- ۸- نگاهی به مسائل اقتصاد ایران و راهکارهای آن، مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، آخرین چاپ. مجموعه مقالات اولین، دومین و سومین همایش در سالانه اقتصاد ایران، پژوهشکده اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس، آخرین چاپ.
- ۹- احمدی، علی محمد، اثر سیاست‌های تعديل بر توزیع درآمد، مطالعه موردی اقتصاد ایران، رساله دکتری، دانشگاه تربیت مدرس، آخرین چاپ.

- ۱۰-اقتصاد ایران، تدوین دکتر مسعود نیلی، مؤسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی و توسعه، آخرین چاپ.
- ۱۱-اقتصاد بخش عمومی (هزینه های دولت)، دکتر جمشید پژویان، آخرین چاپ.
- ۱۲-فصلنامه تامین اجتماعی، مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۳-اقتصاد سنجی کاربردی، کنت. اف. والیس، ترجمه دکتر حمید ابریشمی، آخرین چاپ.
- ۱۴-ثروت و فقر ملل، دیوید س. لندر، مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۵-اقتصاد سنجی، مبانی و روشهای دکتر حسین عباسی نژاد، آخرین چاپ.
- ۱۶-تاریخ اندیشه اقتصادی، لایونل رابینز، آخرین چاپ.
- ۱۷-اندازه گیری فقر و توزیع درآمد در ایران، دکتر وحید محمودی، آخرین چاپ.
- ۱۸-مبارزه با فقر در آسیا، مباحث تازه ای در زمینه رشد، آماج بندی، و سنجش. کریستوفرم. ادماندن، آخرین چاپ.
- ۱۹-نظريه های اقتصاد توسعه، دایانا هانت، ترجمه دکتر آزاد ارمکی، آخرین چاپ.
- ۲۰-مجله اطلاعات سیاسی اقتصادی، دوره های پنج ساله اخیر

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

هدف کلی درس:

هدف از ارائه این درس آشنائی دانشجویان با مفاهیم و پایه های اولیه اقتصاد سنجی بعنوان یک ابزار تحلیل و تحقیق در اقتصاد و اقتصاد سلامت می باشد. اهم مطالب ارائه شده در این درس شامل کلیات، مدل رگرسیون ۲ متغیره ساده، تخمین مدل ساده، دو متغیره، روش حداقل مربعات و روش حداکثر راستنمائی، آزمون فرض، آزمون های مربوط به فرضیات کلاسیک، آزمون خود همبستگی جملات اختلال و رفع وجود خود همبستگی، آزمون واریانس همسانی و رفع آن در مدل رگرسیون، مدل های با متغیر مستقل گسسته و آزمون شکست های ساختاری، آشنائی اولیه با نرم افزار Eviews و انجام چند تمرین مختلف از مطالب ارائه شده، ارائه یک پروژه توسط هر کدام از دانشجویان.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

- تحقیق در علم اقتصاد و اقتصاد سلامت
- ابزارهای تحقیق در علوم اجتماعی و اقتصاد سلامت
- مدلسازی در علم اقتصاد و سلامت

- اقتصاد سنجی به عنوان ابزاری جهت تخمین، حل و شبیه سازی مدل های اقتصاد سلامت
- مدل های رگرسیون ساده دو متغیره و نمونه هایی از آن

- فرضیات کلاسیک در یک مدل ساده دو متغیره و آزمون فرض دز مدل رگرسیون دو متغیره ساده
- روش حداقل مربعات معمولی در مدل ساده دو متغیره و روش حداکثر راستنمائی

- استخراج واریانس برآورد کننده حداقل مربعات معمولی از پارامترهای مدل
- بررسی خصوصیات برآورد کننده حداقل مربعات معمولی

- وجود خود همبستگی پیاپی در جملات اختلال مدل رگرسیون و آزمون های مربوط به آن
- آزمون های خود همبستگی پیاپی و تحلیل ابعاد آن

- روش حداقل مربعات تعمیم یافته بعنوان یک روش کارا در تخمین مدل های رگرسیون با جملات اختلال همبسته و آزمون واریانس ناهمسانی در جملات اختلال مدل

- روش تخمین حداقل مربعات تعمیم یافته در مدل های با جملات اختلال واریانس ناهمسان

- روش تبدیل متغیر در مدل هایی که جملات اختلال آنها واریانس ناهمسان دارند

- تغییرات ساختاری در مدل های رگرسیون و نحوه برخورد با آن و آزمون های مربوط

- مدل هایی با متغیر مستقل با وقفه و روش مطلوب در تخمین مدل با متغیر و مستقل با وقفه
- روش حداقل مربعات معمولی و کاربرد آن در مدل های با متغیر مستقل با وقفه

- آشنایی با نرم افزار Eviews

۶-۱- نرم افزارهای user Friendly و غیر آن در اقتصاد سنجی

۶-۲- روش ورود آمار در نرم افزار و تخمین مدل های ساده خطی در این نرم افزار

۶-۳- آزمون فرض با استفاده از نرم افزار

۶-۶- آزمون مربوط به واریانس ناهمسانی و خود همبستگی با استفاده از Eviews

۷-۶- نتیجه گیری از نتایج حاصل از تخمین مدل

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به محتوی و ماهیت این درس می تواند با صلاحیت مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵۰٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

منابع درس :

- ۱- تئوری های اقتصاد سنجی، یان کمتو، آخرین چاپ .
- ۲- اصول اقتصاد سنجی، دامودار گجاراتی، آخرین چاپ .
- ۳- اقتصاد سنجی کاربردی، کنت. اف. والیس، ترجمه دکتر حمید ابریشمی ، آخرین چاپ .
- ۴- اقتصاد سنجی، مبانی و روشهای دکتر حسین عباسی نژاد، آخرین چاپ .
- ۵- تاریخ اندیشه اقتصادی، لایونل رایبنز، آخرین چاپ .
- ۶- اقتصاد، پل ساموئلسن، ترجمه دکتر حسین پیرنیا (دوجلد)، آخرین چاپ .
- ۷- طبقه بنده حسابهای سلامت در ایران بر اساس (ICHA) ، مرکز آمار ایران، آخرین چاپ .
- ۸- اندازه گیری فقر و توزیع در آمد در ایران، دکتر وحید محمودی، آخرین چاپ .

10 - Anemia, T. Advanced Econometrics, Cambridge: harvard university press, Latest Edition.

11- Berndt, E the practice of Econometrics. Reading, M.A: Addison - Wesley. Latest Edition

12-Birkens, D. and Dodge, Alternative methods of Regression, New York: john Wiley and sons, Latest Edition.

13- Davidson, R. and j. MacKinnon, Estimation and Inference in Econometrics. New York: Oxford university press, Latest Edition.

14- Draper, N. and H. smith, Applied Regressed Analysis, New York : john Wiley and sons, Latest Edition.

15 - Gujarati, D, Basic Econometrics, 3rd ed. New York. McGraw- till, Latest Edition

16 - Greene, H. W, Econometrics Analysis, 4 red. New jersey, prentice- Hall. Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به محتوی و ماهیت این درس می تواند با صلاحیت مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵۰٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

کد درس : ۰۵

نام درس : مبانی اقتصاد سلامت

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۲ (۲ واحد نظری)

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

شناخت مسائل اساسی مطرح در اقتصاد بهداشت و آشنایی با عرصه های کاربرد اصول علم اقتصاد در مدیریت بهداشت و تخصیص منابع.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت) :

- شاخص های سلامت و جایگاه آن در توسعه اقتصادی

- دیدگاه های مختلف اقتصادی و سیاستگذاری در سلامت

- هزینه ها و منابع در سلامت

- مفاهیم اساسی اقتصاد سلامت

- تحلیل ساختاری، عملکردی و اقتصادی بیمارستان

- اقتصاد در سلامت در برنامه های توسعه پنجساله

- قوانین اقتصادی و عرضه و تقاضا در سلامت

- پیامدهای بیماری و سلامت و تحلیل آثار اقتصادی اجتماعی آنها.

منابع درس :

۱. سیاستگذاری مراقبتهاي بهداشتی و درمانی، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.
۲. گزینه های دشوار : سرمایه گذاری در سلامت برای توسعه، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.
۳. اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.
۴. اقتصاد سلامت، مجید صباح زاده کرمانی، آخرین چاپ.
۵. تحلیل هزینه های بیمارستان، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.
۶. جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.
۷. توسعه یعنی آزادی، آمارتیاسن، آخرین چاپ.
۸. اقتصاد بهداشت، دکتر سعید آصف زاده، آخرین چاپ.
۹. اقتصاد سلامت (اصول و جریان منابع)، توماس ای. گتن، ترجمه دکتر نکویی، آخرین چاپ.
۱۰. دکتر توفیقی و همکاران، درسنامه اقتصاد سلامت، آخرین چاپ.
۱۱. فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
۱۲. اقتصاد سلامت، ایرج کریمی (دو جلد)، آخرین چاپ.
۱۳. طبقه بندی حسابهای سلامت در ایران بر اساس (ICHA)، مرکز آمار ایران، آخرین چاپ.
۱۴. اندازه گیری فقر و توزیع درآمد در ایران، دکتر وحید محمودی، آخرین چاپ.
۱۵. در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
۱۶. بزرگان اقتصاد، رابت هایلبرونر، آخرین چاپ.

۱۷. اقتصاد مدیریت، دکتر غلامحسین خورشیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
۱۸. اقتصاد مدیریت، ایوان جی داگلاس، آخرین چاپ.
۱۹. نظریه‌های اقتصاد توسعه، دایانا هانت، ترجمه دکتر آزاد ارمکی، آخرین چاپ.
۲۰. اصول اندازه‌گیری کارآیی و بهره‌وری، دکتر علی امامی میدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
۲۱. برنامه‌ریزی در سلامت در کشورهای در حال توسعه، اندرو گرین ترجمه دکتر عبادی آذر و همکاران، آخرین چاپ.

22. The Elgar Companion to Health Economics, Andrew M. Jones, Edward Elgar Publishing Limited, Latest Edition
23. Economics as an Art of Thought, Peter E. Earl and Stephen F. Frowen, Routledge Publications, Latest Edition
24. Health Care Economics, Paul J. Feldstein, Delmar Publications, Latest Edition
25. Advances in Health Economics, Anthony Scott, Alan Maynard, Robert Elliot, John Wiley, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

- ۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

کد درس : ۶

نام درس : سازمان و مدیریت خدمات بهداشتی

پیش فیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۲ (۲ واحد نظری)

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

شناخت علمی و کاربردی ساختارهای سازمانهای ارائه کننده خدمات بهداشتی درمانی، روابط فیما بین بین آنها از یکسو و بین آنها و جامعه از سوی دیگر است. همچنین نحو اداره کارآمد این موسسات و تامین گردش کار مطلوب برای آنها از دیگر اهداف این درس به حساب می آید. مطالعات بین المللی و تطبیقی در خصوص نظامهای سلامت و استفاده از تجربیات سیستم های دیگر در تخصیص منابع و تقسیم کار و سازماندهی خدمات بهداشتی درمانی نیز بخش دیگری از اهداف این درس را می پوشاند.

رؤس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- سازمان های بهداشت و درمان (در ایران و جهان)

- روابط درون بخشی و برون بخشی

- بیمارستان : ساختار، وظایف، و عملکرد

- بخش های دولتی، خصوصی، و خیریه در سلامت

- مدل های ارائه خدمات سلامت

- خدمات پیشگیری، درمانی، و توانبخشی در نظام سلامت

- مدیریت خدمات اورژانس در نظامهای سلامت

- آموزش پزشکی و نظام سلامت

- تامین اجتماعی و سلامت

- بیمه و منابع مالی در سلامت

- مدیریت منابع انسانی در سازمان های سلامت

- نوسازی سازمانی در نظام های سلامت

- ارزیابی مراقبتهای سلامت

- شاخص های بین المللی سلامت و توسعه

منابع درس :

۱- سیاستگذاری مراقبتهای بهداشتی و درمانی، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.

۲- بیمارستان چه نوع سازمانی است و چگونه کار می کند، دان گریفین، ترجمه دکتر محمد عرب، آخرین چاپ.

۳- مدیریت بیمارستان، س. م. جا، ترجمه دکتر کشت کاران، آخرین چاپ.

۴- سازمان و مدیریت بیمارستان، دکتر ابراهیم صدقیانی، آخرین چاپ.

۵- گزینه های دشوار : سرمایه گذاری در سلامت برای توسعه، دکتر پور رضا، آخرین چاپ. دکتر پور رضا، آخرین چاپ.

۶- تحلیل هزینه های بیمارستان، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.

- ۷- جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پوررضا، آخرين چاپ.
  - ۸- مدیریت بهداشت و درمان، دکتر سعید آصف زاده، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، آخرين چاپ.
  - ۹- دکتر منوچهر محسنی، جامعه شناسی پزشکی، انتشارات طهوری، آخرين چاپ.
  - ۱۰- فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرين چاپ.
  - ۱۱- در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرين چاپ.
  - ۱۲- اقتصاد مدیریت، دکتر غلامحسین خورشیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرين چاپ.
  - ۱۳- اقتصاد مدیریت، ایوان حی داگلاس، آخرين چاپ.
  - ۱۴- اصول اندازه گیری کارآیی و بهره وری، دکتر علی امامی میدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرين چاپ.
- 15- Health Sector Reform : What about Hospitals, Who, Latest Edition
 16- Private Participation in Health Services, April Harding, Alexander S.Preke, The World Bank, Latest Edition
 17- Innovations in Health Service Delivery : the corporatization of public hospitals, Alexander S.Preke, April Harding, The World Bank, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

نام درس: روش های پژوهش کمی (در علوم اقتصادی و اجتماعی)
کد درس: ۷
پیش نیاز یا همزمان: --
تعداد واحد: ۳ (۱ واحد نظری - ۲ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

آشنا کردن دانشجویان با شاخه های مختلف علوم با روش های تحقیق به ویژه کاربرد آنها در زمینه مسائل اقتصادی با تأکید بر مسائل اقتصاد سلامت به نحوی که بتوانند آموخته های خود را در راستای حل مسائل و مشکلات اجتماع به کار بینند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۶۸ ساعت عملی):

- پیرامون مساله و مساله یابی
- تعریف و تحديد مفاهیم اصلی و کلیدی تحقیق
- تئوری و چارچوبهای نظری تحقیق
- شناخت دیدگاهها و مکاتب پژوهشی
- طرح و تدوین فرضیه و شیوه های آزمون آن
- شناخت کاربردی آزمونهای آماری
- داده ها، انواع، و شیوه پردازش آنها
- ابزار سازی برای جمع آوری داده ها
- شناخت منابع موجود برای گردآوری داده ها
- تحلیل و جمع بندی
- شیوه نگارش گزارش تحقیق

منابع درس:

- ایزاك استفن و مایکل ، ویلیام ب با همکاری؛ راهنمای جامع تحقیق و ارزیابی، آخرین چاپ.
- باردن لورنس ، تحلیل محتوا، آخرین چاپ.
- پلاک، هربرت ، مقدمه ای بر تحقیقات اجتماعی، آخرین چاپ.
- پیندیک، رابت و روینفیلد، دانیل؛ الگوهای اقتصاد سنجی و پیش بینی های اقتصادی، آخرین چاپ.
- ساروخانی، باقر، روش های تحقیق در علوم اجتماعی: هر سه جلد، آخرین چاپ.
- کیوی ریمون، و کامپنهود، لوک وان، روش تحقیق در علوم اجتماعی ترجمه دکتر عبدالحسین نیک گوهر، آخرین چاپ.
- همایون کاتوزیان، محمد علی، ایدئولوژی و روش در اقتصاد، آخرین چاپ.
- ساده، مهدی، روش های تحقیق با تأکید بر جنبه های کاربردی، آخرین چاپ.
- عزتی، مرتضی ، روش تحقیق در علوم اجتماعی، کاربرد در اقتصاد ، - پژوهشکده اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، آخرین چاپ.

۱۰- آینیگ، اتمار و همکاران ، تاریخ اندیشه ها و عقاید اقتصادی ، پژوهشکده اقتصاد و دانشگاه تربیت مدرس، آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطرحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به عملی بودن یک واحد از این درس می تواند با صلاحیت مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

شماره درس : ۰۸

نام درس : اپیدمیولوژی و تحقیقات کیفی

پیش نیاز یا همزمان : روش‌های پژوهش کمی (در علوم اقتصادی و اجتماعی)

تعداد واحد : ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی درس : آشنایی با عرصه های مطالعات اپیدمیولوژیک، روش‌های اپیدمیولوژی، سیمای اپیدمیولوژیک بیماریها در ایران، و استفاده از اپیدمیولوژی در سیاستگذاری و مدیریت خدمات بهداشتی است.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی) :

- چگونگی انتقال بیماری ها

- اندازه گیری وقوع بیماریها

- اپیدمیولوژی و سیاستهای عمومی

- استفاده از روش‌های اپیدمیولوژیک برای ارزشیابی برنامه های غربالگری

- روش‌های اپیدمیولوژی :

- مطالعات همگروهی

- مطالعات مورد شاهدی

- مطالعات کارآزمایی بالینی تصادفی و ...

- بیماریهای شایع در ایران

- مصاحبه های/بحث های گروهی مرکز (FGDs)

- مصاحبه های ژرف فردی (In Depth Interview)

- پدیدار شناسی

- نکات اخلاقی در پژوهش‌های کیفی

- روش‌های نمونه گیری در تحقیقات کیفی

منابع درس :

- ۱- کلیات جامع بهداشت عمومی، حاتمی و دیگران، انتشارات ارجمند، آخرین چاپ.
- ۲- اپیدمیولوژی، لئون گوردیس، ترجمه صباغیان- هلاکویی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران، آخرین چاپ.
- ۳- روش شناسی تحقیقات کیفی در علوم پزشکی، دکتر اشرف السادات صانعی، دکتر نیکبخت نصرآبادی، انتشارات برای فردا، آخرین چاپ.
- ۴- مطالعه یک مطالعه و آزمون یک آزمون، ریچارد ریگامن، ترجمه غلامرضا گرمارودی و همکاران، انتشارات جهاد دانشگاهی، آخرین چاپ.
- ۵- روش تحقیق در علوم اجتماعی، ترجمه عبدالحسین نیک گهر، انتشارات توپیا، آخرین چاپ.

6- Studying the organization and delivery of health services : Research methods : Naomi Fulop et al, Routledge, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به محتوی و ماهیت این درس می‌تواند با صلاح‌حدید مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

کد درس : ۰۹

نام درس : اقتصاد خرد پیشرفته

پیش نیاز یا همزمان : اقتصاد خرد و کلان

تعداد واحد : ۳ (۲ واحد نظری)

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی با نظریه خرد پیشرفته در جهت ایجاد ذهنیت مناسب برای تجزیه و تحلیل اقتصاد خرد و شناخت مبانی نظری به منظور مدل سازی و رفتارهای مربوطه و پتانسیل های اقتصادی.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- اقتصاد خرد و مبانی فسلوژی آن،
- اقتصاد خرد و پیوند آن با دیگر علوم،
- رفتار مصرف کننده، مطلوبیت، توابع تقاضا و ویژگیهای آن،
- رفتار تولید کننده، و عوامل موثر بر تولید و عرضه
- تصمیم گیری در شرایط عدم قطعیت،
- نظریه بنگاه، توابع تولید، هزینه و سود،
- هدف و رفتار بنگاههای تولیدی در اقتصاد بازار
- تابع عرضه محصول، تولید خطی و غیر خطی
- بازار، انواع و عملکرد آن
- بازار عوامل تولید : نیروی کار، سرمایه
- اقتصاد رفاه.

منابع درس :

- ۱- جایگاه پول در نظام سلامت، آبل اسمیت ترجمه دکتر پوررضا، انتشارات سمت، آخرین چاپ.
  - ۲- اقتصاد بخش عمومی (هزینه های دولت)، دکتر جمشید پژویان، آخرین چاپ.
  - ۳- تئوری و مسائل اقتصاد خرد، دومینیک سالواتوره، آخرین چاپ.
  - ۴- مباحثی در اقتصاد خرد (بازارها، تعادل عمومی، و اقتصاد رفاه)، دکتر جعفر عبادی، آخرین چاپ.
  - ۵- تاریخ اندیشه اقتصادی، لایونل رابینز، آخرین چاپ.
  - ۶- اقتصاد خرد، دکتر باقر قدیری، آخرین چاپ.
  - ۷- اقتصاد (خرد و کلان)، دکتر مهدی منتظر ظهور، آخرین چاپ.
  - ۸- مبانی علم اقتصاد (خرد و کلان)، دکتر طهماسب محتشم دولتشاهی، آخرین چاپ.
- اقتصاد، پل ساموئلسن، ترجمه دکتر حسین پیرنیا (دوجلد)، آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو :

- ۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

کد درس : ۱۰

نام درس : اقتصاد کلان پیشرفته

پیش نیاز یا همزمان : اقتصاد خرد و کلان

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

بررسی ابعاد و مفاهیم کلیدی اقتصاد کلان با تکیه بر نقش آنها در عرصه سلامت و ایجاد ظرفیت ذهنی برای اندیشیدن اقتصادی در برنامه های کلان مرتبط با سلامت

رئوس مطالب (۵۱ ساعت) :

- مبانی فلسفی اقتصاد کلان،

- حسابداری درآمد و تولید ملی،

- مقدمه بر سیاستهای پولی و مالی

- عرضه و تقاضا در بازار کار

- اشتغال، بیکاری و دستمزد

- تورم و رکود، سرمایه گذاری و مصرف

- مدلهای عمدۀ رشد اقتصادی

- نقش دولت در اقتصاد

- سنجش عملکرد کلان اقتصاد و درآمد ملی

- بهره وری و توزیع درآمد

- صادرات، واردات، و تراز پرداختها

منابع درس :

- ۹- اقتصاد ایران، تدوین دکتر مسعود نیلی، موسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی و توسعه، آخرین چاپ.
- ۱۰- اقتصاد بخش عمومی (هزینه های دولت)، دکتر جمشید پژویان، آخرین چاپ.
- ۱۱- تئوری و سیاستهای اقتصاد کلان، ویلیام اچ برانسون، آخرین چاپ.
- ۱۲- اقتصاد کلان، دکتر تیمور رحمانی، آخرین چاپ.
- ۱۳- فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۴- ثروت و فقر ملّ، دیوید س. لندز، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۵- تاریخ اندیشه اقتصادی، لایونل رابینز، آخرین چاپ.
- ۱۶- اقتصاد (خرد و کلان)، دکتر مهدی منظر ظهور، آخرین چاپ.
- ۱۷- کلیات علم اقتصاد (خرد و کلان)، مهدی تقوی و همکاران، آخرین چاپ.
- ۱۸- مبانی علم اقتصاد (خرد و کلان)، دکتر طهماسب محتشم دولتشاهی، آخرین چاپ.
- ۱۹- اقتصاد، پل ساموئلسن، ترجمه دکتر حسینی پیرنیا (دو جلد)، آخرین چاپ.
- ۲۰- اصول اقتصاد سیاسی و مالیات ستانی، دیوید ریکاردو، جلد اول، آخرین چاپ.
- ۲۱- اندازه گیری فقر و توزیع درآمد در ایران، دکتر وحید محمودی، آخرین چاپ.

- ۲۲- مبارزه با فقر در آسیا، مباحث تازه ای در زمینه رشد، آماج بندی، و سنجش، کریستوفرم، ادماندن، آخرین چاپ.
- ۲۳- نظریه های اقتصاد توسعه، دایانا هانت، ترجمه دکتر آزاد ارمکی، آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو:

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

کد درس : ۱۱

نام درس : اقتصاد عمومی و اقتصاد بهداشت

پیش نیاز یا همزمان : مبانی اقتصاد سلامت

تعداد واحد : ۲ (۲ واحد نظری)

نوع درس : نظری

هدف کلی درس :

ارائه زمینه های بنیادی و تئوریک لازم به دانشجویان درجهت شناخت اقتصاد بخش عمومی (مالیه عمومی، نظریه های هزینه، و تصمیم گیری های جمعی) برای تامین بستر مناسب در راستای بهینه سازی بهره برداری از منابع کمیاب عمومی.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- مفهوم اقتصاد بخش عمومی
- اقتصاد دولت و نقش دولت در اقتصاد
- نظریه های اندیشمندان اقتصادی پیرامون نقش دولت
- درآمدها و هزینه های دولت
- مالیات ها و رفتارهای بنگاههای اقتصادی خرد
- تخصیص و توزیع منابع اقتصادی
- کارآیی و بهره وری در تخصیص منابع و توزیع کالا ها و خدمات
- توزیع درآمد
- نظریه کالاها و خدمات عمومی
- قیمت گذاری دولت
- تصمیم گیری در ارائه کالاهای عمومی
- تجزیه و تحلیل هزینه- رفاه و ارزشیابی طرح ها
- سلامت و بیماری و کالاهای عمومی
- تحلیل ساختار درآمدها و هزینه های بخش سلامت
- کارآیی و بهره وری در بخش سلامت

منابع درس :

- ۱- پژویان، جمشید « اقتصاد بخش عمومی (هزینه های دولت) »، آخرین چاپ.
- ۲- جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پور رضا، آخرین چاپ.
- ۳- اقتصاد، پل ساموئل森، ترجمه دکتر حسین پیرنیا (دو جلد)، آخرین چاپ.
- ۴- در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۵- بزرگان اقتصاد، رابرت هایلبرونر، آخرین چاپ.
- ۶- مبارزه با فقر در آسیا، مباحث تازه ای در زمینه رشد، آماج بندی، و سنجش. کریستوفرم. ادماندن، آخرین چاپ.
- ۷- اقتصاد مدیریت، دکتر غلامحسین خورشیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
- ۸- اقتصاد مدیریت، ایوان جی داگلاس، آخرین چاپ .

۹- نظریه های اقتصاد توسعه، دایانا هانت، ترجمه دکتر آزاد ارمکی، آخرین چاپ.
دادگر، یدا... «مالیه عمومی و اقتصاد دولت»، آخرین چاپ.

- 11- Muller, M, Latest Edition, the politics of public expenditure, Rot ledge.
- 12 - Foreman, p, mill ward, R, Latest Edition, public and private ownership, Clare don press
- 13 - Walsh, k, Latest Edition, public service and market mechanism, basing stoke, mea mill an.
- 14 - Bennett, F, Latest Edition, social insurance, London, institute for public, Rutledge
- 15 - Robson, metal, Latest Edition, "For casting the state of the public finance" ,fiscal studies vol. 19. No. 1.
- 16 - Rosenthal, h., Latest Edition, "house price and local taxes in UK", Fiscal studies, VOL 20, No.1.
- 17 - Wilkinson, M. Latest Edition, "paying for public spending. Fiscal studies, Vol. 15, No. 40
- 18- Weston, G, et al, Latest Edition, social care markets, binking ham, open university press.
- 19 - Govern, C, and Stewart, J, Latest Edition, "modernizing social security" social policy and a distraction. VOL. 34, NO3.
- 20 - ANWAR, SHAH, "public expenditure analysis". World Bank press, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو:

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

هدف کلی درس :

هدف ازاین درس آشنا کردن دانشجویان با مطالب پیشرفته تر اقتصاد سنجی که کاربرد فراوانی در تحقیق در اقتصاد سلامت داردند می‌باشد. اهم مطالب ارائه شده در این درس شامل مدل‌های رگرسیون چند متغیره و تخمین حداقل مربعات در آنها، رگرسیونهای تجزیه شده، به خوبی برآورد و تحلیل واریانس در مدل‌های چند متغیره، خصوصیات برآوردهای حداقل مربعات در مدل‌های چند متغیره، آزمون فرض و پیش بینی در مدل‌های رگرسیون چند متغیره، مدل رگرسیون غیر خطی، مدل‌های با داده‌های تابلوئی، مدل‌های با معادلات همزمان، مدل‌های سری زمانی.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- فرضیات کلاسیک در مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- تخمین حداقل مربعات معمولی در مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- رگرسیون های تجزیه شده و تخمین حداقل مربعات در مورد این رگرسیونها
- خوبی برآورد و تحلیل واریانس در مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- خصوصیات برآوردهای حداقل مربعات در مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- آزمون فرض و پیش بینی
- آزمون فرض مربوط با مجموعه ای از قیود خطی
- تشکیل فاصله اطمینان در مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- برآوردهای حداقل مربعات مقید.
- آزمون تغییرات ساختاری در مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- آزمونهای متفاوت مرتبط با پایداری مدل رگرسیون چند متغیره
- پیش بینی براساس مدل‌های رگرسیون چند متغیره
- نتیجه گیری فصل و ارائه مثالهای مرتبط با فصل
- مدل‌های غیر خطی در اقتصاد سنجی
- خطی کردن مدل‌های غیر خطی در اقتصاد سنجی
- برآوردهای حداقل مربعات معمولی غیر خطی
- انواع برآوردهای مرتبه با مدل‌های غیر خطی رگرسیون
- برآوردهای حداقل راستنمائی در مدل‌های غیر خطی
- برآوردهای متغیرهای ابزاری در مدل‌های غیر خطی
- برآوردهای حداقل مربعات غیر خطی دو مرحله‌ای
- آزمون فرض در مدل‌های غیر خطی
- نتیجه گیری و انجام چند تمرین در زمینه فصل

- داده های تابلوئی و دلیل وجود آنها در اقتصاد سنجی
- مدلهای با داده های تابلوئی در اقتصاد سنجی
- مدلهای با اثرات ثابت و تصادفی
- آزمون مرتبط با اثرات تصادفی
- آزمون هاسمن در رابطه با اثرات ثابت یا تصادفی
- مدلهای پویایی اقتصاد سنجی با داده های تابلوئی
- معادلات همزمان در مقابل مدلهای تک معادله ای
- فرم کلی مدلهای همزمان خطی
- فرم ساختاری و فرم خلاصه شده در معادلات همزمان
- مسئله مشخص نمائی در مدلهای همزمان
- روش های برآورد در مدلهای رگرسیون همزمان
- روش حداقل مربعات و حداقل مربعات غیر مستقیم
- روش متغیرهای ابزار و روش GMM
- روش تک معادله ای حداقل مربعات دو مرحله ای
- روش حداقل راستنمائی با اطلاعات محدود و با حداقل اطلاعات
- روش تخمین سیستمی
- روش تخمین حداقل مربعات سه مرحله ای
- آزمون مشخص نمائی در مدلهای رگرسیون همزمان
- مدلهای همزمان پویا
- نتیجه گیری و انجام چند تمرین در زمینه های مرتبط این فصل
- مدلهای سری زمانی
- کلیات مربوط به مدلهای سری زمانی
- فرآیند های تصادفی ایستا
- آزمونهای مرتبط با ایستائی سری های زمانی
- مدلهای سری زمانی تک متغیره و روش تخمین پارامترهای سری زمانی تک متغیره
- مدلهای سری زمانی خود همبسته و میانگین متوسط
- مدلهای سری زمانی چند متغیره

منابع درس :

- ۱- اقتصاد ایران، تدوین دکتر مسعود نیلی، موسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی و توسعه، آخرین چاپ.
- ۲- اقتصاد بخش عمومی (هزینه های دولت)، دکتر جمشید پژویان، آخرین چاپ.
- ۳- اقتصاد کلان، دکتر تیمور رحمانی، آخرین چاپ.
- ۴- فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۵- اقتصاد سنجی کاربردی، کنت. اف. والیس، ترجمه دکتر حمید ابریشمی، آخرین چاپ.
- ۶- اقتصاد سنجی، مبانی و روشهای دکتر حسین عباسی نژاد، آخرین چاپ.

۷- اصول اندازه گیری کارآبی و بهره وری، دکتر علی امامی مبیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.

۸- تئوری‌های اقتصاد سنجی، یان کمبتا، آخرین چاپ.

- 9 - Gjgarati, D, Basic Econometrics, 3rd ed. New York. McGraw- till, Latest Edition
- 10- Greene, H. W, Econometrics Analysis, 4 red. New jersey, prentice- Itall. Latest Edition
- 11- Amemiya, T. Advanced Econometrics, Cambridge : harvard university press, Latest Edition.
- 12- Anderson, T. the statistical Analysis of time series. New York : John Wiley and sons, Latest Edition
- 13- Baltagi, B Econometrics Analysis of panel data. New York : John Wiley and sons, Latest Edition
- 14- BoX. GPV. Jenkins, Tim series Analysis : Forecasting and control, 2nd ed. San Francisco : Holden Day, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به محتوی و ماهیت این درس می تواند با صلاح‌ددید مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵۰٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

کد درس : ۱۳

نام درس : جامعه شناسی پزشکی

پیش بینیز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی با عرصه‌ها و مفاهیم مطرح در جامعه شناسی پزشکی، تحلیل مسایل بهداشتی و درمانی به عنوان یک مساله اجتماعی از دیدگاه عوامل شکل دهنده آن، معرفی متغیرهای عمدۀ اجتماعی موثر بر سلامت و بیماری افراد و گروه‌های اجتماعی، تبیین الگوهای بیماری و شاخص‌های توسعه در جامعه، رابطه قشربندی اجتماعی و مسائل مرتبط با سلامت، و نقش‌های اجتماعی ارائه کنندگان خدمات سلامت.

رؤوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- مفهوم، تعریف و قلمرو جامعه شناسی پزشکی
- تعریف و ابعاد سلامت و بیماری
- دیدگاه‌های عمدۀ ناظر بر سلامت و بیماری
- تعیین کننده‌های اجتماعی سلامت
- قشربندی اجتماعی، بهداشت و بیماری
- سلامت و بیماری و توسعه
- سلامت جمعیت و بهداشت باروری
- نقش‌های بیمار و درمانگر در جامعه
- روابط پزشک و بیمار
- بیمارستان و طب نوین
- گفتمان قدرت در عرصه سلامت و بیماری
- تحلیل پیامدهای اجتماعی سیاستهای سلامتی

منابع درس :

- ۱- سیاستگذاری مراقبتهای بهداشتی و درمانی، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۲- گزینه‌های دشوار : سرمایه گذاری در سلامت برای توسعه، دکتر پوررضا ، آخرین چاپ.
- ۳- جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۴- جامعه شناسی پزشکی، دکتر منوچهر محسنی، آخرین چاپ.
- ۵- از خشت تا خشت، محمود کتیرایی، آخرین چاپ.
- ۶- نمادهای فرهنگی اجتماعی در ادبیات فارسی، دکتر محمود روح الامینی، آخرین چاپ.
- ۷- جامعه شناسی بیماری و پزشکی، فیلیپ آدام و کلودین هرتسلیک، ترجمه دکتر کتبی ، آخرین چاپ.
- ۸- درآمدی بر انسان‌شناسی، کلود ریویر، ترجمه ناصر فکوهی، آخرین چاپ.
- ۹- جامعه شناسی پزشکی، دیوید آرمسترانگ، ترجمه، دکتر توکل ، آخرین چاپ.
- ۱۰- مولفه‌های اجتماعی سلامت، مایکل مارموت و ریچارد ویلکینسون، ترجمه دکتر علی منتظری ، آخرین چاپ.

روش ارزشیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطرحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

نام درس : اقتصاد سلامت (۱)

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجو با مفاهیم و ابزارهای اقتصادی جهت سنجش و ارزیابی خدمات بهداشتی درمانی به لحاظ اقتصادی است. علاوه بر این توجه به خدمات بهداشتی به معنی وسیع کلمه به عنوان کالایی اساسی که در فرایندی اقتصادی تولید و توزیع می شود، و توجه به مصرف کنندگان و تولیدکنندگان خدمات به عنوان مشتریان خارجی و داخلی سازمانهای ارائه کننده و تحلیل تعامل آنها و پویایی بازار در پیوند با دیگر عرصه های زندگی اجتماعی، بیوژه بیماری ها و تحولات آنها از دیگر اهداف این درس می باشد.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- معرفی بازار سلامت و بیماری و واکاوی مفاهیم مربوطه

- تفاوتها و وجوده ممیزه بازار اقتصاد سلامت با بازار دیگر کالاها و خدمات

- بازار سلامت و بیماری در بستر زمان و سیاست

- جایگاه سلامت در توسعه ملی

- نهادهای مطرح جهانی در عرصه سیاستگذاری و پژوهشی سلامت

- شیوه های تامین مالی خدمات سلامت

- روش های پرداخت به ارائه کنندگان خدمات سلامت

- شیوه های تحلیل هزینه پروژه های خدمات بهداشتی

- عدالت و دسترسی در خدمات سلامت

- ابعاد و تعیین کننده های اجتماعی سلامت و بیماری

- نظام های اطلاعات مربوط به منابع و مصارف در بخش سلامت

- تحلیل اصلاحات و دگرگونی های ساختاری در نظامهای سلامت

- تحلیل اقتصادی عملکرد سازمانهای ملی ارائه کننده خدمات سلامت

منابع درس :

۱- سیاستگذاری مراقبتهای بهداشتی و درمانی، دکتر پوررض، آخرین چاپ.

۲- گزینه های دشوار: سرمایه گذاری در سلامت برای توسعه، دکتر پوررض، آخرین چاپ.

۳- اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه، دکتر پوررض، آخرین چاپ.

۴- اقتصاد سلامت، مجید صباغ زاده کرمانی، آخرین چاپ.

۵- تحلیل هزینه های بیمارستان، دکتر پوررض، آخرین چاپ.

۶- جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پوررض، آخرین چاپ.

۷- اقتصاد بهداشت، دکتر سعید آصف زاده، آخرین چاپ.

۸- اقتصاد سلامت (اصول و جریان منابع)، توماس ای. گتنز، ترجمه دکتر نکوبی، آخرین چاپ.

- ۹- درسنامه اقتصاد سلامت، دکتر توفیقی و همکاران، آخرین چاپ.
- ۱۰- فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۱- اقتصاد سلامت، ایرج کریمی (دو جلد)، آخرین چاپ.
- ۱۲- طبقه بندی حسابهای سلامت در ایران بر اساس (ICHA)، مرکز آمار ایران، آخرین چاپ.
- ۱۳- در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۴- اقتصاد مدیریت، دکتر غلامحسین خورشیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
- ۱۵- اقتصاد مدیریت، ایوان جی داگلاس، آخرین چاپ.
- ۱۶- اصول اندازه گیری کارآیی و بهره وری، دکتر علی امامی میدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.

- 17- The Elgar Companion to Health Economics, Andrew M. Jones, Edward Elgar Publishing Limited. Latest Edition
- 18- Economics as an Art of Thought, Peter E. Earl and Stephen F. Frowen, Routledge Publications, Latest Edition
- 19- Health Care Economics, Paul J. Feldstein, Delmar Publications, Latest Edition
- 20- Advances in Health Economics, Anthony Scott, Alan Maynard, Robert Elliot, John Wiley, Latest Edition

روش ارزشیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

هدف کلی درس :

آشنایی با بازارهای تخصصی عرصه سلامت و عملکرد اقتصادی آنهاست. پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند مسائل مهم موجود در اقتصاد سلامت کشور را شناسایی و با استفاده از تکنیک‌ها و مدل‌های اقتصادی در سطح خرد و کلان آنها را تحلیل و راهکارهای لازم برای حل مشکل را ارائه نماید.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- رقابت در بازار سلامت
- بازار برای نیزه‌ی انسانی پزشک و پرستار
- بازار برای آموزش پزشکی
- بازار برای مراقبت‌های بیمارستانی، و مراقبت‌های طولانی مدت
- اقتصاد سیاسی مراقبت‌های سلامت
- نقش دولت در مراقبت‌های پیشگیری و درمانی
- بازار برای بیمه سلامت
- تحلیل تغییرات قیمت در مراقبت‌های سلامت
- تولید و مولفه‌های تولید سلامت
- استراتژی‌های پرداخت و تخصیص منابع در بیماری‌های نوین
- ساختار قدرت، قوانین و مقررات و نقش آنها در ارتقاء عملکرد کارکنان بخش سلامت
- بازار دارو و تجهیزات پزشکی
- بازار های طب سنتی و دیگر درمانهای جایگزین

منابع درس :

- ۱- سیاستگذاری مراقبتهاي بهداشتی و درمانی، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۲- گزینه‌های دشوار: سرمایه‌گذاری در سلامت برای توسعه، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۳- اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۴- اقتصاد سلامت، مجید صباغ زاده کرمانی، آخرین چاپ.
- ۵- تحلیل هزینه‌های بیمارستان، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۶- جایگاه پول در نظام سلامت، آخرین چاپ.
- ۷- توسعه یعنی آزادی، آمارتیاسن، آخرین چاپ
- ۸- اقتصاد بهداشت، دکتر سعید آصف زاده، آخرین چاپ. دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ۹- اقتصاد سلامت (اصول و جریان منابع)، توماس ای. گتنز، ترجمه دکتر نکوبی، آخرین چاپ.
- ۱۰- دکتر توفیقی و همکاران، درسنامه اقتصاد سلامت، آخرین چاپ.

- ۱۱-فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۲-اقتصاد سلامت، ایرج کریمی (دو جلد)، آخرین چاپ.
- ۱۳-طبقه بندی حسابهای سلامت در ایران بر اساس (ICHA)، مرکز آمار ایران، آخرین چاپ.
- ۱۴-اندازه گیری فقر و توزیع درآمد در ایران، دکتر وحید محمودی، انتشارات سمت، آخرین چاپ.
- ۱۵-در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۶-بزرگان اقتصاد، رابت هایلبرونر، آخرین چاپ.
- ۱۷-اقتصاد مدیریت، دکتر غلامحسین خورشیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
- ۱۸-اقتصاد مدیریت، ایوان جی داگلاس، آخرین چاپ.
- ۱۹-نظريه های اقتصاد توسعه، دایانا هانت، ترجمه دکتر آزاد ارمکی، آخرین چاپ.
- ۲۰-اصول اندازه گیری کارآبی و بهره وری، دکتر علی امامی میبدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
- ۲۱--برنامه ریزی در سلامت در کشورهای در حال توسعه، اندر و گرین، آخرین چاپ.
- 22- The Elgar Companion to Health Economics, Andrew M. Jones, Edward Elgar Publishing Limited. Latest Edition
- 23- Economics as an Art of Thought, Peter E. Earl and Stephen F. Frowen, Routledge Publications, Latest Edition
- 24- Health Care Economics, Paul J. Feldstein, Delmar Publications, Latest Edition
- 25- Advances in Health Economics, Anthony Scott, Alan Maynard, Robert Elliot, John Wiley, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

شماره درس : ۱۶

نام درس : پایان نامه

پیش نیاز یا همزمان:

تعداد واحد : ۴ واحد

نوع واحد -

هدف کلی درس :

طراحی یک پروپوزال، و اجرای آن در رابطه با یک مشکل یا مساله اقتصادی مدیریتی در نظام سلامت در سطوح مختلف، با تکیه بر عوامل موثر در شکل گیری آن و نیز بررسی پیامدهای بالقوه آن و یا طرح و تحلیل علمی فرضیات مرتبط با اقتصاد و مدیریت اقتصادی نظامهای سلامت و ارتقاء دانش و مهارت‌های موجود برای حل یک مسئله مشخص و مناسب با برنامه ریزی و اقتصاد بهداشت در ایران.

شیوه ارزیابی دانشجو :

مطابق مفاد آیین نامه آموزشی مقطع کارشناسی ارشدنایپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

نام درس : مدیریت و اقتصاد بیمارستان

کد درس : ۱۷

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آگاهی از عملکرد بیمارستانها به عنوان سازمانهای اقتصادی و مردم محور و راههای ارتقاء آن از یکسو و تحلیل پیوندهای آن با جامعه و دولت در بستر زمان و بهبود کیفیت خدمات ارائه شده در آن از سوی دیگر است.

رئوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- بیمارستان به مثابه یک سازمان
- بیمارستان های آینده
- بیماریهای آینده
- جهانی شدن و دگرگونی های قابل پیش بینی در ساختار و عملکرد بیمارستانها
- تحلیل هزینه و درآمد بخشاهای بستری
- تحلیل هزینه و درآمد بخشاهای تشخیصی
- نقش دولت در بیمارستانهای آینده
- استراتژی های ارتقاء بهره وری و کیفیت در بیمارستان
- تامین شفافیت و نظارت اجتماعی در عملکرد بیمارستان
- سیستمهای اطلاعات مالی بیمارستان
- مدیریت منابع انسانی در بیمارستان با تکیه بر تعامل بین کادر درمان و کادر اداری مالی بیمارستان : راهکارهای ارتقاء
- بودجه ریزی بیمارستانی
- کنترل و مدیریت ضایعات بیمارستانی

منابع درس :

- ۱- بیمارستان چه نوع سازمانی است و چگونه کار می کند، دان گریفین، آخرین چاپ.
- ۲- مدیریت بیمارستان، س. م. جا، ترجمه دکتر کشت کاران، آخرین چاپ.
- ۳- سازمان و مدیریت بیمارستان، دکتر ابراهیم صدقیانی، آخرین چاپ.
- ۴- سیاستگذاری مراقبتهای بهداشتی و درمانی، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۵- گزینه های دشوار : سرمایه گذاری در سلامت برای توسعه، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۶- تحلیل هزینه های بیمارستان، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۷- جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
- ۸- مدیریت بهداشت و درمان، دکتر سعید آصف زاده، آخرین چاپ.
- ۹- دکتر منوچهر محسنی، جامعه شناسی پزشکی، آخرین چاپ.
- ۱۰- فصلنامه تامین اجتماعی، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.

- ۱۱- در باب نابرابری اقتصادی، آمارتیا کومارسن موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۱۲- اقتصاد مدیریت، دکتر غلامحسین خورشیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.
- ۱۳- اقتصاد مدیریت، ایوان جی داگلاس، آخرین چاپ.
- ۱۴- اصول اندازه گیری کارآیی و بهره وری، دکتر علی امامی مبیدی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آخرین چاپ.

- 1- Health Sector Reform : What about Hospitals, Who, Latest Edition
- 2- Private Participation in Health Services, April Harding, Alexander S.Preke, The World Bank, Latest Edition
- 3- Innovations in Health Service Delivery : the corporatization of public hospitals, Alexander S.Preke, April Harding, The World Bank, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

نام درس : ارزیابی فناوری سلامت

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۱۸

هدف کلی درس :

تحلیل ابعاد اقتصادی، اجتماعی، درمانی، و اخلاقی پدیده چند وجهی تکنولوژی سلامت در عرصه بهداشتی و برقراری یک پیوند مناسب بین دنیای تحقیق و دنیای تصمیم گیری، هدف اصلی این عرصه آموزشی را تشکیل می دهد. بنابراین انتظار می رود که بتواند به نیازهای مدیریتی، بالینی، و سیاستگذاری کمک و از آنها حمایت بعمل آورد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

- تعاریف و عرصه های ارزیابی فناوری سلامت
- سازمانها و نهادهای درگیر در ارزیابی فناوری سلامت، برای اولویت بندی و تصمیم گیری
- شیوه های ارزشیابی
- راهنمایی عمل در ارزیابی فناوری سلامت
- استاندارد سازی و تحلیل پیامدهای آن
- تحلیل حساسیت، عدالت، و آستانه میل به پرداخت گروههای فشار و تکنولوژی درمان
- مدل های تصمیم گیری مارکف، درخت تصمیم گیری، و ...
- نقش تکنولوژی در تشخیص، پیشگیری، درمان، و توانبخشی تکنولوژی، خطای پزشکی، و اخلاقیات

منابع درس :

1. Banta HD et al. eds. (Latest Edition). Introduction to the EUR-ASSESS Project. International Journal of Technology Assessment in Health Care, 13 : 133–143.
2. Jonsson E et al. eds. (Latest Edition). European collaboration for health technology assessment in Europe. International Journal of Technology Assessment in Health Care, 18 : 218–237.
3. Banta HD, Luce BR (Latest Edition). Health care technology and its assessment. An international perspective. Oxford & New York, Oxford University Press
4. Kristensen FB, Sigmund H (Latest Edition). Health technology assessment handbook. Copenhagen, Danish Centre for Health Technology Assessment, National Board of Health.
5. Sorensen C et al. (Latest Edition). How can the impact of health technology assessment be enhanced? Copenhagen, WHO Regional Office for Europe (Policy Brief).
6. Banta HD, Luce BR (Latest Edition). Health care technology and its assessment. An international perspective. Oxford, Oxford University Press.

7. Banta HD (Latest Edition). The development of health technology assessment. *Health Policy*, 63 : 121–132.
8. Battista RN, Hodge NJ (Latest Edition). The development of health care technology assessment. An international perspective. *International Journal of Technology Assessment in Health Care*, 11(2) : 287–300.
9. Hansen HP (Latest Edition). Patient aspects in HTA. In : Kristensen FB, Sigmund H eds. *Health technology assessment handbook*, 2nd edition. Copenhagen, Danish Centre for Health Technology Assessment, National Board of Health
10. INAHTA (International Network of Agencies for Health Technology Assessment). (May 15, Latest Edition). "HTA resources". INAHTA. <http://inahta.episerverhotell.net/HTA/>.
11. Battista, RN : The scientific basis of health services. BMJ Publishing Group, Latest Edition.
12. Menon D.; Marshall, D (Latest Edition). "The internationalization of heath technology assessment.". *IJTAHC* 12 (1) : 45–51. [PMID 8690561](#).
13. INAHTA (International Network of Agencies for Health Technology Assessment). (June 8, Latest Edition). "HTA glossary". INAHTA.
14. http://www.inahta.org/HTA/Glossary/#_Health_technology.
<http://www.answers.com/topic/health-technology-assessment#ixzz1R34CuZQf>

More links

- [Multidisciplinary Assessment of Technology](#) Centre for Healthcare
- [Mapi Values](#)
- [Hayes, Inc.](#)
- [International Network of Agencies for Health Technology Assessment \(INAHTA\)](#)
- [HTAi](#)
- [International Society for Pharmacoeconomics and Outcomes Research \(ISPOR\)](#)
- [The Ulysses Program](#)
- [Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health \(CADTH\)](#)
- [Cedar Associates LLC - Clinical Effectiveness Decision Analytical Research](#)
- [European Network for Health Technology Assessment](#)

روش ارزشیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به محتوی و ماهیت این درس می تواند با صلاحیت مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵۰٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

کد درس : ۱۹

نام درس : نظام اطلاعات بیمارستانی

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس : آشنایی دانشجو با ساختار و عملکرد انواع سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی، شناخت و ارزش هریک از سیستم های یکپارچه اطلاعات و چگونگی طراحی و پیاده سازی و ارزیابی نرم افزارها
رؤوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

- اهمیت و ارزشهای افزوده یک سیستم اطلاعات بهداشتی درمانی
- تعریف دوره زندگی یک سیستم اطلاعات بهداشتی درمانی (طراحی، پیاده سازی و ارزیابی)
- مدیریت کیفیت ناده (DQM) در سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی
- انواع سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی (RIS,LIS,CIS, HIS,MIS)
- انواع سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی EPR, EHR
- سیر تکامل واژه های EPR,HER
- سیر تکامل EPR,EHR در سیستم های بهداشتی درمانی
- ارتباط سیستم های HIS یکپارچه با سیستم های اطلاعات در مطب پزشکان، مراکز مراقبت طولانی مدت، مراقبت در خانه و ...
- طریقه تامین امنیت، محرومگی و تعیین سطوح دسترسی افراد مجاز به اطلاعات در سیستم های بهداشتی درمانی
- مدلسازی سیستم ها : دیاگرام ورودی و خروجی، نقشه سیستم ها
- استانداردهای موجود در سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی (X12,XML,LOINC, DICOM,HL7)
- استانداردهای موجود در سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی (DICOM,HL7) و کاربردهای آن TELE HEALTH
- TELE MEDICINE
- ابزارهای کنترل از راه دور

منابع درس :

- 1- health care informatics, Engelbert Latest Edition
- 2- information For health care Professionals , Kathlcen M .Young , Davis company Latest Edition
- 3- understanding medical information , Theresa j . jordan Latest Edition
- 4- Health information : management of a strategic Resourse (Abdelhak) Latest Edition

روش ارزشیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت. درصد متعلق به تکلیف کلاسی با عنایت به محتوی و ماهیت این درس می‌تواند با صلاحیت مدرس مربوط تا ۵۰٪ افزایش یابد. بدیهی است میزان افزایش یافته از ۵۰٪ سهم آزمون نهایی کسر خواهد شد.

کد درس : ۲۰

نام درس: سمینار دارو، اقتصاد و جامعه

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

اشتایی نسبتاً فراگیر دانشجو با اقتصاد دارو به عنوان کالای واسطه بین صنعت و سلامت، و رفتارهای مناسب و نامناسب با آن، قاچاق و سیاستهای دارویی کشورهای پیشرفته و عقب مانده، و راههای ارتقاء مصرف، تولید، و کیفیت آن و نیز پیامدهای نامطلوب مصرف نامطلوب دارو در سطح جامعه، نگهداری دارو و ضایعات آن، و بار اقتصادی ناشی از نابسامانی در الگوی تجویز و مصرف دارو، از اهداف این درس می باشد.

رؤوس مطالب (۵۱ ساعت نظری) :

- سرمایه، سرمایه گذاری، و تولید در دارو
- توزیع دارو : مسائل و مشکلات
- نگهداری : مصرف، و ضایعات
- قاچاق دارو و داروهای ژریک، و مشابه
- الگوهای تجویز و مصرف دارو در جامعه
- دارو در بیمارستان : خرید، تجویز، مصرف، ضایعات
- جامعه و خود درمانی
- اقتصاد دارو، شرکتهای چند ملیتی، لوازم آرایشی بهداشتی و داروهای بدون نسخه
- تحلیل های اقتصادی
- جامعه شناسی و سیاستهای دارویی کشور

منابع درس :

- 1- جایگاه پول در نظام سلامت، دکتر پوررضا، آخرین چاپ.
  - 2- برنامه های توسعه پنجساله کشور، سازمان مدیریت و برنامه ریزی/سیاستهای دارویی، آخرین چاپ.
  - 3- اقتصاد سلامت، ترجمه محمود نکویی و همکاران، انتشارات وزارت بهداشت، آخرین چاپ.
- 4- The economics of health and health care, Folland, Goodman and Stano, Printice Hall, Latest Edition
- 5- essentials of Pharmacoeconomics, Karen L. Rascati, Published by Wolters Kluwer, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحة در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

پیش نیاز یا همزمان : --

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس: دیدگاههای مختلف حاکم بر تحلیل مسائل اقتصادی کاربردهای متفاوتی در عرصه های خرد و کلان موضوعات اقتصادی دارند و گاهی نقش مکمل و زمانی نقش مخالف یکدیگر را ایفا مینمایند. بسیاری از اندیشمندان از افلاطون گرفته تا کینز مسائل اقتصادی را طرح و تبیین کرده اند و از آنجا که هر تحلیل اقتصادی بنناهار بر اندیشه و دیدگاهی مبتنی است، لذا آشنایی دانشجویان با این دیدگاهها توان اندیشیدن و قدرت تحلیل آنها را افزایش می دهد. هدف اصلی تامین نگاهی چند وجهی و جامع به مسائل اقتصادی در عرصه سلامت با استفاده از دیدگاههای اقتصادی است.

رؤوس مطالب : (۵۱ ساعت نظری)

- نگاه فیلسوفان کلاسیک به اقتصاد

- مکتب سوداگری یا مرکانتیسم (انواع مرکانتیسم)

- مکتب اقتصاد کلاسیک: دیدگاهها و قوانین

- اقتصاد اشتراکی یا سوسیالیستی (تخیلی و علمی)

- مارژینالیست هایا نهاییون و تحلیل های آنها

- مالتونس، جمعیت و اقتصاد

- اقتصاد (محض) ریاضی (والراس و پارتو)

- دیدگاههای جان مینارد کینز در باره مسائل اقتصادی

- دیدگاههای مربوط به اقتصاد اطلاعات و اقتصاد بی وزن

منابع درس :

- تاریخ اندیشه اقتصادی، لایونل رابینز، آخرین چاپ.

- فلسفه و اقتصاد، پیرو و مینی، دکتر حسین راغفر، آخرین چاپ.

- اقتصاد، مهدی منتظر ظهور، دانشگاه تهران، آخرین چاپ.

- مقدمهای بر معرفت شناسی اقتصاد، موسی غنی نژاد اهری، موسسه عالی پژوهش در برنامه ریزی و توسعه، آخرین چاپ.

- روش شناسی علم اقتصاد، مارک بلاگ، ترجمه دکتر آزاد ارمکی، آخرین چاپ.

- بزرگان اقتصاد، رابت هایلبرونر، آخرین چاپ.

- Economics as an Art of Thought, Peter E. Earl and Stephen F. Frowen, Routledge Publications, Latest Edition

شیوه ارزیابی دانشجو :

۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطرحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

کد درس : ۲۲

نام درس : حسابداری و حسابهای ملی سلامت

پیش نیاز یا همزمان یا همزمان :

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی با اصول و فنون حسابداری و مدیریت مالی در عرصه سلامت بویژه با حسابهای بهداشت به عنوان ابزاری دقیق و منعکس کننده جریانهای مالی و مصرف خدمات بهداشتی درمانی، در بستر تحولات علمی و سیاستگذاریهای ملی و بین المللی

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری) :

مفاهیم حسابداری و نقش حسابداری در جمع آوری اطلاعات، ثبت و تلخیص فعالیت های مالی

- ماهیت حساب ها و انواع حساب ها

- نحوه ثبت مالی در دفاتر قانونی ..

- نحوه تهیه صورت های مالی در مراکز بهداشتی درمانی ..

- اصلاحات پایان دوره مالی .

- بستن حساب های موقت

- جریان منابع در سیستمهای مراقبت سلامت

- طبقه بندی بین المللی حساب های سلامت (ICHA)

- طبقه بندی حسابهای سلامت در ایران

- طبقه بندی عملکرد خدمات سلامت (ICHA-HC)

- طبقه بندی تطبیقی برای عملکردهای عمومی سلامت

- طبقه بندی ارائه کنندگان خدمات سلامت (ICHA-HP)

- طبقه بندی تامین کنندگان مالی خدمات سلامت (ICHA-HF)

- سایر مسائل مطرح در مرزبندی مراقبت های سلامتی

منابع درس :

• طبقه بندی بین المللی حساب های سلامت، مرکز آمار ایران، آخرین چاپ.

• طبقه بندی بین المللی حساب های سلامت در ایران، مرکز آمار ایران، آخرین چاپ.

• فصلنامه تامین اجتماعی، مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، آخرین چاپ.

• مبانی تغییر در نظام مالی دولتی : تغییر روش حسابداری از نقدی به تعهدی، مسعود ابوالحلاج، آخرین چاپ.

• مدیریت مالی، ریموند پی نو، ترجمه جهانخانی و دیگران، انتشارات سمت، آخرین چاپ.

• حسابداری و مدیریت مالی برای مدیران، پرویز بختیاری، سازمان مدیریت صنعتی، آخرین چاپ.

شیوه ارزیابی دانشجو :

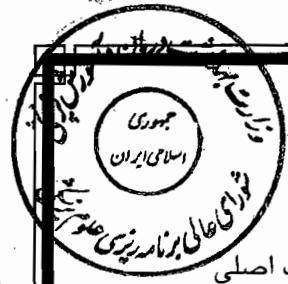
۵۰ درصد نمره نهایی این درس به آزمون پایان نیمسال، ۲۵٪ به حضور و مشارکت فعال در مباحث مطروحه در کلاس، و ۲۵٪ بقیه به تهیه و ارائه یک مقاله در قالب تکلیف کلاسی، در رابطه با موضوع درس و با تکیه بر شرایط کشور، تعلق خواهد گرفت.

فصل چهارم

ارزشیابی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد فاپیوسته رشته اقتصاد بهداشت

هدف از ارزشیابی برنامه :

تعیین میزان تحقق اهداف برنامه به شیوه ای علمی، موجه و جامع و بر اساس یافته های قابل اتكاء هدف اصلی ارزشیابی است. طبیعتاً منابع مختلفی برای جمع آوری اطلاعات باید در نظر گرفته شوند تا تورش های احتمالی در داوری به حداقل برسد، و اطلاعات فراهم شده بخوبی پالایش شوند. بدیهی است خلاء ها و کمبود های موجود در برنامه نیز در فرایند جمع آوری اطلاعات، و تحلیل آنها خودنمایی خواهد نمود که این امر خود پایه ای برای برنامه ریزی های بعدی و یک هدف دیگر از ارزشیابی می باشد.

۱- نحوه ارزشیابی برنامه :

با استفاده از روشهای کمی و کیفی ارزشیابی، ابزارهای متناسبی برای ارزشیابی دوره در سطوح مختلف دانشجویان، اساتید، معاونت های آموزشی دانشکده ها، و مدیران ارشد در ستاد طراحی و قابل استفاده خواهد بود. البته از قدرت و دقت موجود در ابزارهای رایج هم می توان حتی الامکان بهره برداری نمود. یافته های ارزشیابی در قالب یک گزارش جهت استحضار مقامات ارشد و تصمیم گیرنده ارسال خواهد شد.

۲- مراحل اجرای ارزشیابی برنامه :

- مراجعه حضوری نمایندگان هیات متحنه به گروه های آموزشی و دانشکده هایی که دوره آموزشی اقتصاد بهداشت در مقطع کارشناسی ارشد دارند، جهت دریافت اطلاعات و مذاکره با دانشجویان و اعضاء هیات علمی و تکمیل فرم های مربوط به ارزشیابی دوره.
- تحلیل اطلاعات و تنظیم گزارش در مورد کم و کیف، و قوت و ضعف مراکز آموزشی در رابطه با دوره.
- ارائه گزارش به هیات متحنه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت برای بحث بیشتر و یافتن راهکارهای احتمالی در راستای حل مشکلات موجود
- انعکاس نقطه نظرات هیات متحنه به دبیرخانه علوم پایه و دیگر نهادهای ذیربسط در صورت نیاز.

۳- تواتر انجام ارزشیابی :

برنامه آموزشی تدوین شده، حد اقل هر ۴ سال یکبار (پس از دو دوره کامل آموزشی) باید بطور کامل ارزشیابی و مورد بازنگری قرار گیرد. البته ابزارهای لازم ارزشیابی در سطوح مختلف و در مقاطع مختلف (پایان هر ترم، پایان هر سال، و پایان هر دوره آموزشی) بکار گرفته می شوند تا اطلاعات پایه برای ارزشیابی نهایی در طول زمان فراهم شود. به عبارت بهتر در کنار ارزشیابی های حداقل سالانه، ارزشیابی جامع پایان هر دوره تحصیلی (۲ ساله)، و ارزشیابی چهار ساله منظور نظر خواهد بود تا حداقل نظر فارغ التحصیلان دو دوره و کامیابی و ناکامی احتمالی آنان را در یک فراین زمانی میان مدت (۴ سال) در خصوص رشته و دوره اقتصاد بهداشت داشته باشیم.

شاخص های پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه :

محتوای دروس و ناظر به نیاز بودن آنها، و همچنین میزان توانمند سازی آنها برای فعالیت مفید در عرصه سلامت، از دیدگاه گروههای در گیر در آموزش و میزان اشتغال دانش آموختگان، میزان استقبال دانشگاهها از رشته و گسترش ظرفیت پذیرش دانشجو از دیگر شاخصهای ارزشیابی دوره خواهد بود.

۴- معیار موفقیت برنامه در مورد هر شاخص:

میزان انطباق برنامه های آموزشی با سرفصل های تعیین شده از دیدگاه دانشجویان، رضایت اساتید، و اعضاء هیأت ممتحنه از برنامه تنظیم شده، میزان جذب فارغ التحصیلان در مراکز و سازمانهای ذیربسط، و همچنین میزان پذیرش دانشجویان در دوره های بالاتر، نشان دهنده موفقیت برنامه می باشد.

